

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SZEKCIÓ

KÁLNÁSI kontra MAGYARORSZÁG

(4417/02. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2005. szeptember 27.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Kálnási kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *elnök*
A.B. BAKA,
R. TÜRMEŒ,
K. JUNGWIERT,
M. UGREKHELIDZE,
D. JOČIENĚ,
D. POPOVIĚ, *bírák*,
és S. DOLLÉ, *a Szekció hivatalvezetője*,

2005. szeptember 6-án zárt ülésen tartott tanácskozás után
az azon időpontban elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (4417/02. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján két magyar állampolgár, Kálnási Gábor és Kálnási Gáborné (a "kérelmezők") 2001. május 1-jén terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt (a "Kormány") képviselője, Höltsz Lipót, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára képviselte.

3. 2004. február 13-án a Bíróság úgy határozott, hogy közli az eljárás elhúzódsásával kapcsolatos panaszt a Kormánnyal. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

4. A kérelmezők 1958-ban, illetve 1953-ban születtek és Füzerkomlóson, Magyarországon élnek.

1. Birtokháborítási per

5. 1995. október 20-án a kérelmezők birtokháborítási pert indítottak szomszédaik ellen a Miskolci Városi Bíróság előtt. A bíróság 1996. február 14. és 1998. január 5. között kilenc tárgyalást tartott és beszerzett egy szakvéleményt. 1998. június 15-én a bíróság részben helyt adott a kérelmezők keresetének.

6. Fellebbezés nyomán 1999. február 4-én a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság részítéletet hozott. Az elsőfokú ítélet egy részét helybenhagyta, a többit hatályon kívül helyezte, s az ügyet visszautalta a Városi Bíróság elé. Úgy tűnik, hogy a kérelmezők által a Megyei Bíróság határozatának végrehajtása érdekében tett ismételt erőfeszítések nem vezettek eredményre.

7. A Városi Bíróság előtt folytatódó eljárásban 1999. július 12-én, szeptember 6-án, október 4-én és december 14-én, továbbá 2000. január 19-én és március 9-én a bíróság tárgyalást tartott. 2000. május 3-án a Városi Bíróság a polgári eljárásról szóló törvény 137. § 1 (b) alapján elrendelte az eljárás szünetelését, mivel a kérelmezők nem jelentek meg az aznapra kitűzött tárgyaláson

8. 2000. szeptember 8-án a kérelmezők az eljárás folytatását kérték.

9. Közben, 1999. április 23-án, az 1999. február 4-i részítélet Legfelsőbb Bíróság általi felülvizsgálatát kérték.

A Legfelsőbb Bíróság pártfogó ügyvédet rendelt ki, akinek személyét a kérelmezők kérelmére kétszer meg kellett változtatni.

2000. november 30-án a Legfelsőbb Bíróság végül elfogadhatatlanként érdemi tárgyalás nélkül elutasította a kérelmet, mivel a kérelmezők figyelmeztetés ellenére sem tartották a kapcsolatot a kirendelt ügyvéddel, így a Legfelsőbb Bíróság előtt nem voltak megfelelően képviselve.

10. A Városi Bíróság az előtte folyó eljárásban ismételten felkérte a kérelmezőket, hogy a 2001. május 2-i és május 9-i tárgyaláson világosan határozzák meg követeléseiket.

11. A kérelmezők kérelmére a Városi Bíróság 2001. július 10-én ingyenes ügyvédet rendelt ki.

12. E 2001. november 30-án kibocsátott végzésben a Városi Bíróság megszüntette az eljárást az elbírálás alatt álló kereset tekintetében. Fellebbezés nyomán 2002. március 1-jén a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság hatályon kívül helyezte az elsőfokú végzést, s az ügyet visszautalta a Városi Bíróság elé.

13. A folytatódó eljárásban a kérelmezők azt kérték a Városi Bíróságtól, hogy távollétükben tartson tárgyalást, mivel úgy érezték, hogy jelenlétük a korábbi tárgyalásokon hiábavaló volt.

14. A 2003. szeptember 24-i tárgyaláson a Városi Bíróság elutasította a kérelmező keresetét. Fellebbezés hiányában a határozat 2003. november 25-én jogerőssé vált.

2. További perek

15. 1999-ben a kérelmezők által lakott épület jogi képviselője pert indított a kérelmezők ellen közös költség tartozás megfizetését követelve.

1999. június 9-én a Miskolci Városi Bíróság részben helyt adott a felperes keresetének. 1999. december 16-án a Megyei Bíróság elutasította a kérelmezők fellebbezését. 2001. április 11-én a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati tanácsa nem adott helyt a felülvizsgálati kérelemnek.

Hasonló eljárásban 2001. december 10-én a Sátoraljaújhelyi Városi Bíróság részben helyt adott néhány további tartozás megfizetésével kapcsolatos követelésnek. 2002. április 4-én a Megyei Bíróság elutasította a kérelmezők fellebbezését.

A JOG

I. A 6. CIKK 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE A BIRTOKHÁBORÍTÁSI PER ELHÚZÓDÁSA TEKINTETÉBEN

16. A kérelmező panaszolja, hogy az első eljárás hossza összeegyeztethetetlen az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy...bíróság tisztességesen és ésszerű időn belül... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában...”

17. A Kormány vitatja a panaszt.

18. A figyelembe veendő időszak 1995. október 20-án kezdődött és 2003. november 25-én végződött. Ilyen módon az eljárás három bírósági szinten több mint nyolc évig tartott.

A. Elfogadhatóság

19. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

20. A Bíróság emlékeztet arra, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében, a Bíróság esetjogában lefektetett kritériumok figyelembe vételével kell megítélni, különös tekintettel az eset bonyolultságára, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartására, és arra, hogy mi volt a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

21. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

22. Az előterjesztett anyagokat megvizsgálva a Bíróság megállapítja, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy érvet, amely arra bírná a Bíróságot, hogy a jelen ügyben eltérő következtetésre jusson. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. A BIRTOKHÁBORÍTÁSI PERREL KAPCSOLATOS EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS JOGSÉRTÉSEK

23. A kérelmezők azt is panaszták, hogy a bírósági határozatok nem jelentettek hatékony védelmet – sem kártérítést – számukra a szomszédai által elkövetett birtokháborítás vonatkozásában. Ebben a tekintetben a kérelmezők az Egyezmény 2., 3., 6., 8. és 13. Cikkére, továbbá az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. és 2. bekezdésére hivatkoztak.

Elfogadhatóság

24. A Bíróság észrevételezi, hogy a kérelmezők nem megfelelő felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő a Megyei Bíróság 1999. február 4-i

határozata ellen. Továbbá, nem fellebbezték meg a Városi Bíróság 2003. szeptember 24-i részítéletét. Ilyen körülmények között ezen panaszokat az Egyezmény 35. Cikkének 1. és 4. bekezdése alapján a hazai jogorvoslatok kimerítésének elmulasztása miatt el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE A KÉRELMEZŐ TÖBBI PERÉT ILLETŐEN

25. Végül, a kérelmezők panaszolták, hogy a 2. pontban ismertetett perekben a bíróság – alacsony jövedelmükre tekintettel – igazságtalan ítéletet hozott.

Elfogadhatóság

26. A Bíróság észrevételezi, hogy ez a panasz lényegében a szóban forgó perek kimenetelével kapcsolatos, amelyet a Bíróság nem tud vizsgálni. A Bíróság megismétli, hogy feladata a Szerződő Államok által az Egyezménnyel kapcsolatban tett vállalások tiszteletben tartásának biztosítása. Különösen nem feladata a Bíróságnak, hogy a nemzeti hatóságok által állítólagosan elkövetett tény- és jogbeli tévedésekkel foglalkozzon, kivéve, ha e tévedések az Egyezményben védett jogokat és szabadságokat sérthetik. Továbbá, miközben az Egyezmény 6. Cikke biztosítja a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, semmilyen szabályt nem állapít meg a bizonyítékok elfogadása vagy értékelése tekintetében, ezért ezeket a kérdéseket elsősorban a nemzeti jognak és a nemzeti bíróságoknak kell rendezniük (ld. többek között *García Ruiz v. Spain* [GC], judgment of 21 January 1999, *Reports of Judgments and Decisions* 1999-I, pp. 98-99, § 28).

27. A jelen ügyben a Bíróság úgy találja, hogy – ha feltételezi is az Egyezmény 35. Cikkének 1. bekezdésében foglalt követelmények teljesülését – a kérelmezők beadványának vizsgálata nem tár fel semmilyen jogsértést az Egyezmény vonatkozásában; különösen nincs jele annak, hogy a bíróságok ne lettek volna pártatlanok, vagy hogy az eljárások egyéb módon tisztességtelenek lettek volna.

Ebből következően ez a panasz nyilvánvalóan megalapozatlan a 35. Cikk 3. bekezdése értelmében, ezért a panaszt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

IV. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

28. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

29. A kérelmezők 135 000 eurót követeltek vagyoni és nem vagyoni kár tekintetében.

30. A Kormány vitatta a követelést.

31. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt a követelést elutasítja. Másrészt azonban a Bíróság elismeri, hogy a kérelmezők nem vagyoni kárt szenvedtek. Méltányossági alapon ítélve a Bíróság ilyen címen 3 000 eurót ítél meg a kérelmezők számára együttesen, figyelemmel arra a tényre, hogy a kérelmezők maguk is hozzájárultak az eljárás elhúzódnásához.

B. Költségek és kiadások

32. A kérelmezők 4 000 eurót követeltek a nemzeti bíróságok és a Bíróság előtti eljárások miatti költségek és kiadások megtérítésére.

33. A Kormány vitatta az igényt.

34. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak akkor jogosult költségei és kiadásai megtérítésére, ha bizonyítja, hogy e költségek ténylegesen és szükségszerűen felmerültek, s összegüket tekintve ésszerűek. A jelen ügyben a birtokában lévő információkra és a fenti kritériumokra figyelemmel a Bíróság ilyen címen 500 euró megítélését tartja ésszerűnek a kérelmezők számára, akiket nem képviselt ügyvéd.

C. Késedelmi kamat

35. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális hitelkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. *Megállapítja*, hogy a birtokháborítási perrel kapcsolatos eljárás túlzott hosszúra vonatkozó panasz elfogadható, a kérelem többi része pedig elfogadhatatlan;

2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;

3. *Megállapítja*:

(a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmezők számára nem vagyoni kár címén 3 000 EUR-t (háromezer eurót), a költségek és kiadások tekintetében pedig 500 EUR-t (ötszáz euró), és az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes állam nemzeti valutájában, a kifizetési átváltási árfolyam alkalmazásával;

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális hitelkamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;

4. A kérelmezők igazságos elégtétellel kapcsolatos további követeléseit egyhangúlag *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2005. szeptember 27-én a Bíróság eljárási szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

S. DOLLÉ
hivatalvezető

J.-P. COSTA
elnök